

Hana Hejná: Psychózy jako komplikace při užívání návykových látek

1. Abstrakt

Stručný souhrn informuje o obsahu a částečně o záměrech. Podává však jinou strukturu práce, než jakou práce skutečně má.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- Jsou jasně stanoveny cíle práce, případně výzkumné otázky či hypotézy?

Cíl je sice stanoven, ale příliš neodpovídá skutečnému obsahu práce. Výzkumné otázky či hypotézy nejsou ani naznačeny, ačkoliv i v práci tohoto typu by být mohly.

- Jsou popsány hlavní použité metody?

Je naznačeno, že se jedná o teoretický rozbor na základě literatury, doplněný či ilustrovaný kasuistikami; je uvedeno, že bude učiněn pokus o porovnání kasuistik – nicméně, není to pojmenování metod.

- Jsou uvedeny hlavní poznatky a jejich praktické implikace?

Nikoliv.

Závěr: abstrakt není konsistentní se strukturou práce, jeho vypovídající hodnota je slabá, je matoucí.

3 body.

2. Odůvodnění a rešerše odborné literatury

Zde mohu vycházet pouze z textu práce a citované literatury. Valná část práce je vcelku pečlivým a podrobným kompilátem z několika prací českých autorů, v podstatě z kapitol ve dvou kolektivních monografiích.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- Je zdůvodnění práce logické?

Lze odpovědět tak, že zpracované partie z literatury jsou logicky a přehledně uspořádány. Nejde ovšem o „zdůvodnění“ práce, ale o převážnou část práce samotné.

- Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?

Odkazy jsou vybrány přiměřeně obsahu, bohužel autorka špatně zachází s citacemi, ač na to byla vedoucím práce upozorněna.

- Byl dosavadní výzkum podroben kritice?

Autorčino pojetí neumožňuje tuto otázku jasně zodpovědět. Některé partie obsahují náznaky diskuse se stanovisky citovaných autorů.

Závěr: pro zpracování diskutovaného tématu byl vybrána adekvátní odborná literatura. Přehled je omezený pouze na několik českých prací a reference na práci jiných autorů je nepřiměřená (zdařilý kompilát, málo navíc). Hodnotím na rozhraní „slat.é“ a „přiměřené.“

13 bodů

3. Logika struktury práce

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- Má práce logickou strukturu?

Rozhodně ano, ale vlastně ne, protože obsažné a dobře strukturované části vyznívají jako předehra ke stejně obsažné a podrobné reflexi, která následuje jen spoře.

- Byly zdroje použitých dat (účastníci výzkumu) zvoleny tak, aby minimalizovaly riziko biasu?

Tato otázka není pro autorčin přístup relevantní. Jako ilustraci tématu „psychózy u uživatelů návykových látek“ zvolila tři kasuistiky (alkohol, LSD, pervitin); uvádí i osobní přístup ke klientům, což vůbec není na škodu.

- Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?

Pravděpodobně nebyl tento problém předvídan, protože autorka se netají jistým překvapením, že ze tří kasuistik uživatelů různých návykových látek nelze vytěžit příliš mnoho pro srovnání, které v anotaci slibuje. Ale je dobré, že se o to vůbec pokusila.

- Byla velikost vzorku opodstatněná?

Vzhledem k tématu práce ano.

Závěr: jsou zde problémy ve výběru těžiště práce, ale základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni. Hodnotím na rozhraní „slabé“ a „přiměřené.“

13 bodů

4. Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků

V tomto kritériu nacházím největší slabiny práce. Zevrubně zpracovaná „materiálová“ vrstva a vcelku výstižné kasuistické ilustrace by vyžadovaly přiměřeně obsažnou a invenční „reflektivní“ část, zde však autorka – navzdory závažnému doporučení vedoucího práce k prefinální verzi a dodatečnému poskytnutí literatury – zůstala mnoho dlužna. Ačkoliv vlastně celá práce je o „duálních diagnózách“, věnuje autorka této problematice minimum pozornosti, pouze v závěru a to ještě poměrně povrchně, i když s několika zdařilými poznámkami.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- Jsou závěry prezentovány srozumitelně?

Nepříliš.

- Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?

Nikoliv.

- Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?

Autorka se místy vyznačuje adekvátní mírou sebekritičnosti, ne však vždy.

- Jsou závěry korektní?

Neřekl bych, že jsou nekorektní. Jsou chabé. Jsou neinvenční.

- Byla vzata v úvahu alternativní vysvětlení?

Čosi takového je naznačeno.

- Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?

Minimálně, ale přece jen trochu ano.

- Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?

Nezaznamenal jsem.

Závěr: problémy s prezentací a interpretací výsledků a na druhé straně ve vnitřní logice autorčina přístupu přece jen určitá oprávněnost a kritičnost mě vede opět k bodování na hranici „slabé“ a „přiměřené.“

16 bodů

5. Odborný a společenský přínos, celková úroveň práce

Práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Její žádoucí část však není na odpovídající úrovni zpracovaná a tím trpí i vnitřní uspořádání i celkové vyznění a vlastně i smysl práce.

Připouštím, že to, co v práci postrádám, možná přesahuje stupeň bakalářského studijního oboru. Na druhé straně oceňuji, že práce představuje v podstatné většině svého rozsahu kvalitní studijní, ba i výukový materiál.

Závěr: podle tohoto kritéria hodnotím práci v pásmu „dobrá“.

8 bodů

Závěr

Celkový počet bodů: $3+13+13+16+8= 53$

Celkové hodnocení: dobrá

Práci doporučuji k přijetí a k obhajobě při státní závěrečné bakalářské zkoušce. Doporučuji, aby se otázky při obhajobě zaměřily na problematiku duálních diagnóz.

Zároveň vylučuji, aby státní závěrečná bakalářská zkouška autorky této práce probíhala v komisi, jejímž jsem předsedou.

Praha 1.zář 2008

Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.

